

KERKMUZIEK NETWERK

Stichting Kerkmuziek Netwerk

*Verbinden, versterken & inspireren van initiatieven
en organisaties op het gebied van de kerkmuziek*

Activiteitenverslag

Stichting Kerkmuziek Netwerk

2022

Verslag activiteiten Stichting Kerkmuziek Netwerk

1. Korte terugblik 2022

In 2022 lag het accent op de activiteiten rond onze twee hoofdprojecten: Orgelkids en Kerkliedwiki. Hoewel in de loop van 2022 de gevolgen van de covid19-pandemie minder werden, was er nog veel terughoudendheid in het deelnemen aan evenementen. Er is daarom nog geen Kerkliedwiki Schrijfdag georganiseerd. Voor de scholen gold dat er veel aandacht was voor het wegwerken van leerachterstanden in de kernvakken en dat er nog weinig ruimte was voor speciale projecten zoals Orgelkids. In het najaar trok de belangstelling hiervoor weer wat aan en werden meer nieuwe afspraken gemaakt voor 2023.

2 Activiteiten in detail en resultaten per activiteit

2.1 Orgelkids en het Doe-orgel

Het project Orgelkids ontleent zijn internationale bekendheid aan de aansprekende leskist met 128 onderdelen waarmee kinderen een orgel kunnen bouwen, het Doe-orgel. Het aantal Doe-orgels in de wereld groeit nog steeds en daarmee het aantal landen waar mensen actief vormgeven aan de doelstellingen van Orgelkids. Het merendeel van deze orgel-leskisten wordt gebouwd door Verschuieren Orgelbouw. Daarnaast zijn er drie andere orgelbouwers actief. In Oregon (USA) bouwen Lambert & Fralick af en toe een orgel op bestelling voor de Amerikaanse markt. De Canadese orgelbouwer Létourneau heeft na de initiële bouw van acht orgels voor de RCCO voorlopig geen vervolg gegeven aan de bouw van meer Doe-orgels, omdat er geen aanvullende vraag was. In 2020 is de Zweedse orgelbouwer Karl Nelson actief begonnen met het bouwen van Doe-orgels voor Zweden en Noorwegen.

Per eind 2022 zijn er 160 Doe-orgels in de wereld, in 23 landen. Voor een actueel overzicht van de standplaatsen van alle Doe-orgels wereldwijd, zie de kaart op: <https://www.google.com/maps/d/viewer?mid=1wCde2RLQhNKwGIPHnR2hkForlBU&usp=sharing>

Orgelkids NL

Het Doe-orgel van Orgelkids NL is in 2022 9 keer verhuurd.

Communicatie:

- Facebookpagina Orgelkids: momenteel 1.470 volgers. Met name de filmpjes leiden tot uitstekende resultaten (likes, reacties, herposten). Er is een actieve uitwisseling en herhaald delen van berichten tussen enkele internationale Orgelkids projecten, met name met OrgelkidsUSA, Orgelkids Zweden, Orgelkids Taiwan, Orgelkids Ankenes (Noorwegen).
- Twitteraccount @Orgelkids: momenteel 121 volgers.
- Youtubekanaal Orgelkids: momenteel 55 abonnees.

Orgelkids wereldwijd – internationale contacten

De internationale samenwerking begon met Het Orgel in Vlaanderen (2015) en Orgelkids USA (2016), in 2018 is de groep uitgebreid met OrgelkidsCAN (Canada) en Orgelkids SE (Zweden).

In 2019 zijn daarbij gekomen: Orgelkids Taiwan, Orgelkids China, Orgelkids UK, L'Orgue voyage in Wallonië (B) en Orgelclubben in Denemarken. In 2020 is Orgelkids Suriname van start gegaan. Bovendien zijn er ook Doe-orgels aangekocht door organisaties die niet de naam Orgelkids voeren, maar wel het project uitvoeren. Die zijn sinds 2021 ook te vinden in Duitsland, Hongarije, Oostenrijk, Zwitserland, Portugal, IJsland en Frankrijk. In 2021 zijn er bovendien twee zeer actieve teams bijgekomen: Orgelkids Noorwegen en Orgelkids Aragon (Spanje). In 2022 is een orgelbouwer in Slovenië met het project begonnen, waarbij hij met kinderen ook de onderdelen voor het Doe-orgel bouwt (op basis van de tekeningen).

Presentaties, workshops en boek

In 2022 verzorgde Lydia Vroegindeweyj verschillende presentaties en workshops.

- Op 26 maart was er in het Orgelpark (Amsterdam) een internationaal symposium over orgel en jeugd.
- Op 25 april werd het prototype van de Doe-beiaard, mede gefinancierd met een bijdrage uit het Lydia Vroegindeweyj Fonds, in gebruik genomen tijdens een vergadering van de Koninklijke Nederlandse Klokkenspel Vereniging (KNKV) in Nijkerk.
- Conservatoriumstudenten orgel dienen beter te worden toegerust voor hun taak als 'ambassadeur van het orgel'. Op 9 november is er door Lydia over Orgelkids een studiedag verzorgd aan het Conservatorium in Utrecht over dit thema.

In de presentaties wordt vooral aandacht besteed aan de methodologie en didactiek van het project Orgelkids. Daarvoor schreef Lydia Vroegindeweyj het boek 'Orgel in de klas' met talloze lessuggesties rondom het orgel vanuit drie invalshoeken: als muziekinstrument, als vernuftig technisch apparaat en als voorwerp van cultureel erfgoed. Er blijkt behoefte te zijn aan didactische vaardigheden en werkvormen die nodig zijn om het Doe-orgel en andere orgelprojecten goed te laten uitvoeren door vrijwilligers van de lokale orgelstichtingen en orgelcommissies. Dit boek helpt daarbij. Het wordt verkocht via de webwinkel van de stichting, maar in een aantal gevallen ook als relatiegeschenk weggegeven.

Orgel in de klas

muziek - techniek - erfgoed

Europese subsidie-aanvraag

Er is intensief gewerkt aan een aanvraag voor een Europese subsidie (Creative Europe). Dit project betreft een internationale samenwerking met Zweden, Nederland, België, Italië en Slovenië met als doel om nieuwe wegen voor de orgelcultuur in Europa te ontwikkelen. Orgelkids zal daarin een deelproject over educatie en over orgeltoerisme op zich nemen. Een vertaling van het boek 'Orgel in de klas' maakt deel uit van het project, evenals de doorontwikkeling van de website Orgelkids.wiki met didactische informatie in meer talen. Helaas werd eind 2022 bekend dat onze aanvraag is afgewezen, niet om inhoudelijke redenen, maar omdat het beschikbare budget overvraagd was door alle ingediende projecten. Een (verbeterd) voorstel wordt in februari 2023 opnieuw ingediend.

Voorstelling Domkerk in voorbereiding

Op verzoek van het team van de Zaterdagmiddagmuziek in de Domkerk in Utrecht is Orgelkids gevraagd een concept te ontwikkelen voor een jaarlijkse kinder/familievoorstelling rond het orgel. De eerste moet plaatsvinden op zaterdag 18 november 2023. Voorafgaand aan het concert kan het Doe-orgel worden gebouwd, wat ook een rol krijgt in de voorstelling.

Als thema wordt gekozen voor het verhaal van Sint Maarten in combinatie met een reis door de tijd met orgelmuziek uit verschillende perioden. Er zijn meer dan 100 kerken gewijd aan Sint Martinus in Nederland, België, Duitsland en Frankrijk, wat een verdere verspreiding van deze voorstelling mogelijk maakt.

2.2 Kerkliedwiki

De website bestaat sinds 2013 en bevat informatie over alle kerkliederen en liedbundels in het Nederlandse taalgebied. Er wordt aan gewerkt door veel verschillende vrijwilligers (circa 50), sommigen heel af en toe, anderen zeer regelmatig.

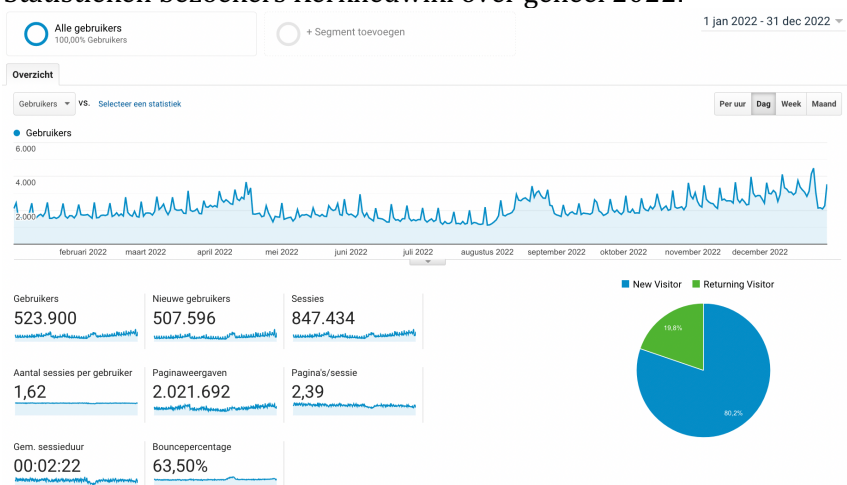

Feiten en cijfers:

- Per eind december 2022 zijn de gegevens van ruim 11.000 liederen ingevoerd.
- In totaal zijn er 2.021.692 pagina's bekeken in 2022 (in 2021: 1.878.259).
- Hoewel veel bezoekers komen via Google, na zoeken op lied/beginregel, zijn de meest bezochte pagina's de inhoudsopgaven van een aantal bundels. Men verblijft 2,5 minuten op een pagina.
- Bezoekersaantallen - die tijdens de corona-jaren iets waren gedaald - zijn in 2022 weer fors gestegen:

Jaar	Aantal bezoekers	Aantal sessies
2019	431.000	689.000
2020	420.000	696.000
2021	418.000	700.000
2022	523.900	847.000

- Pieken in bezoek is met name op zondagen en in de perioden in aanloop naar Pasen en Kerst. Dit jaar hebben we weer een Adventskalender gemaakt op de Kerkliedwiki (elke dag een lied in de spotlight. In deze periode leidde dat tot 76.000 views.
- Statistieken bezoekers Kerkliedwiki over geheel 2022:

- Top-10 meest bezochte pagina's:

Pagina	Paginaweergaven	% Paginaweergaven
1. /Hoofdpagina	65.075	3,22%
2. /Zangbundel_Joh_de_Heer/Inhoud	32.770	1,62%
3. /Weerklank/Inhoud	32.082	1,59%
4. /Op_Toonhoogte_2015/Inhoud	22.205	1,10%
5. /Liedboek_voor_de_kerken/Inhoud	15.957	0,79%
6. /Liedboek_2013/Inhoud	14.653	0,72%
7. /Portaal:Liedbundels	12.600	0,62%
8. /Opwekkingsliederen/Inhoud	11.560	0,57%

9. /Op_Toonhoogte/Inhoud	10.985	0,54%
10. /Liedboek_2013	10.388	0,51%

Google-advertenties brachten in 2022 € 150 à 200,- per maand op, en beschouwen we als bijdrage aan de hostingkosten voor de websites van de stichting.

De Facebookpagina Kerkliedwiki heeft momenteel 991 vrienden; 1000 volgers.

In 2022 konden er geen Kerkliedwiki Schrijfdagen worden georganiseerd.

2.3 Luther en Bach: L500B300

In het voorjaar 2022 is er gewerkt aan de lancering van het nieuwe project L500B300, de eerste fase in een project om het 500-jarig bestaan van Luthers liederen en het 300-jarig bestaan van Bachs koraalcantates luister bij te zetten met aandacht voor het dubbel-jubileum van dit culturele en religieuze erfgoed in 2024.

In deze eerste fase is het hoofddoel om programmeurs van cantate-reeksen en -concerten tijdig te informeren over dit naderende jubileum.

Communicatie:

- Er is een professionele huisstijl ontwikkeld en een website en er zijn folders, ansichtkaarten en poster gemaakt.
- Er is een Facebook-pagina gemaakt en sinds juni 2022 verschijnt er een maandelijke e-nieuwsbrief.
- Lydia heeft het project in juli 2022 gepresenteerd in Cambridge voor de internationale groep van Bach-wetenschappers, tijdens de Bach Network Dialogue (18 t/m 22 juli).
- Tijdens diverse lezingen door Lydia over het thema van haar proefschrift (*Troost bij Luther en Bach*) wordt deze activiteit ook onder de aandacht gebracht.

2.4 Overige activiteiten

Betaalde dienstverlening

Voor de BV Liedboek verzorgt Lydia Vroegindewey de social mediawatching en assisteert zij op verzoek de uitgever bij de communicatie, met name omtrent Liedboek Online.

In een deel van 2022 zijn er op verzoek van de ISK diensten verleend om wekelijks een video-opname van een lied te delen via Youtube en Facebook.

Cadeau-artikelen in de webwinkel

De verkoop van artikelen in de webwinkel helpt bij de dekking van de exploitatiekosten van de websites van de stichting. Het aanbod bestaat uit: verschillende koekjesstekers (Luther, Bach, Doe-orgel), handdoeken met titels koraalbewerkingen (BWV 645, 653, 654), boeken (o.a. informatief kinderboek 'Het orgel'). Er zijn via de webwinkel ook twee giften te doen met een tegenprestatie: bij een donatie aan de Kerkliedwiki ontvangt men een tas met opdruk (Ubi Caritas), bij Orgelkids kan men na een donatie van € 60,- het pakket bouwtekeningen van het Doe-orgel ontvangen.

Verstrekte donaties en verleende verkoopservice

In 2022 zijn er geen donaties verstrekt aan derden.

Voor twee bestuursleden is de webwinkel beschikbaar gesteld voor het online verkrijgbaar maken van incidentele projecten, die passen bij de doelstellingen van de stichting: de cd *Goldberg variaties* van Cees-Willem van Vliet en het proefschrift *Troost bij Luther en Bach* van Lydia Vroegindeweyj. De inkoop en verkoop hiervan zijn in de resultatenrekening verwerkt.

1.2 Over de resultaten 2022

Het bestuur kijkt terug op een matig actief jaar 2022, waar in het begin nog rekening gehouden moest worden met de coronapandemie. Daarna zijn de activiteiten op de scholen vooral gericht geweest op het wegwerken van achterstanden in de basisvakken. De verhuurinkomsten voor het Doe-orgel zijn daardoor minder geweest dan voor corona. Er is nog geen gelegenheid geweest om het nieuwe project De Orgelridders goed te lanceren en evalueren.

De nog steeds groeiende nationale en internationale belangstelling voor Orgelkids verheugt ons zeer. Ook de stabiele aantallen gebruikers van de Kerkliedwiki en de financiële bijdragen die dat oplevert (advertentie-inkomsten, artikelverkoop via de webwinkel en giften) stemmen positief. In 2022 is een groot legaat ontvangen uit een nalatenschap (€ 77.778). Dit bedrag is voorlopig op de spaarrekening gezet en hiervoor zullen passende projectplannen worden ontwikkeld.

Voor het project L500B300 is geïnvesteerd in een huisstijl, website en drukwerk.

Het jaar 2022 is met een positief financieel resultaat afgesloten, maar wanneer het legaat buiten beschouwing worden gelaten is het resultaat negatief als gevolg van de investering.

3 Vooruitzichten 2023

De verhuuractiviteiten van Orgelkids trekken weer aan na de dip vanwege de pandemie. Dit zal naar verwachting verder groeien. Het plan om een internationale nieuwsbrief te gaan ontwikkelen over het thema orgels en kinderen zal verder worden uitgewerkt. Afhankelijk van de mogelijkheden zullen in 2023 weer enkele Kerkliedwiki Schrijfdagen worden georganiseerd.

In 2023 zal het nieuwe project 'L500B300' verder worden uitgerold met een maandelijkse nieuwsbrief.

In november 2022 is er verkennend overleg geweest met Elske te Lindert over de mogelijkheid om de studieweek voor kerkmuziek en liturgie (in Hoeven) opnieuw te gaan houden in juli 2023, maar dan ondergebracht in onze stichting.

Leusden, 30 april 2023

Lydia Vroegindeweyj
(voorzitter)